

СУЧАСНИЙ СТАН ПИТАННЯ ПО ФОРМУВАННЮ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СКЛАДСЬКОЇ СИСТЕМИ

Гречка Д. Є., студент 4 курсу факультету транспортних систем
Павленко О. В., канд. техн. наук, доц. каф. транспортних технологій

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Розвиток ринку логістики будь-якої країни, в тому числі і України, залежить від стану її економіки. Її оператори забезпечують взаємодію учасників економічних відносин, пов'язують виробничі ланцюжки, дозволяють товарам знайти своїх покупців. Обсяги наданих в сфері логістики послуг безпосередньо залежать від рівня активності їх споживачів, динаміки виробництва, внутрішньої і зовнішньої торгівлі. Пожвавлення ринку логістики спричинить за собою підвищення попиту на складські приміщення. Подальше збільшення товарообігу призведе до зниження вакантності наявних складів і, в перспективі, до дефіциту площ зберігання [1].

Як відомо із загальної теорії складова логістики в структурі виробленого в країні продукту – важлива характеристика розвитку економіки країни, свого роду макроекономічний індикатор. Якщо в розвинених країнах логістична складова у внутрішньому валовому продукті (ВВП) дорівнює 10-15% (у країнах ЄС і США становлять 12-16% ВВП, у Китаї – 26%, у Японії – 6%). Що стосується України, то більшість експертів співвідносять економіку країни з рівнем країн «третього світу», у яких логістичні витрати можуть досягати 40% від обсягу ВВП. Цей показник в Україні коливається в межах 30-35%. При цьому 70% логістичних витрат припадає на транспорт (7 млрд. дол.), 25% – на складське зберігання (2,5 млрд. дол.) і близько 5% – на управління логістичними потоками (0,5 млрд. дол.) [1].

В даний час ринок складської нерухомості активно розвивається, що поступово приводить до збільшення частки якісних площ. Наявність складського приміщення будь-якого підприємства – важливий фактор логістики товару, саме тому потрібно здійснювати перебудову та модернізацію складів. Від цього залежить ефективність управління запасами [2].

У Західній Європі рівень насичення складською нерухомістю на душу населення в 15-17 разів вищий. Якщо ж враховувати якісний показник, то в Західній Європі складська нерухомість відповідає сучасним вимогам, оснащена новим обладнанням, у той час як на Україні високоякісні склади (класу “А” і “В”) – дефіцит [3].

До першочергових основних напрямків розвитку складського господарства в умовах ринкової економіки повинні належати: будівництво великих, висотних (не менше 6 м) одноповерхових складів за найбільш прогресивними проектами та організація на їх базі об'єднаних складських господарств із загальною територією, під'їзними шляхами, інженерними комунікаціями, технологічним обладнанням [4].

Загальна площа складських і логістичних приміщень, які можна класифікувати як сучасні і які знаходяться у п'яти найбільших регіональних центрах України (Київ, Харків, Дніпро, Одеса, Львів), становить близько 2,35 мільйона квадратних метрів. Для порівняння, у Польщі обсяг ринку становить близько 11,6 мільйона квадратних метрів, при цьому якість приміщень в цій країні у багатьох випадках істотно вище, ніж в Україні. Традиційно ринок складської нерухомості тісно взаємодіє з декількома великими категоріями: сільське господарство, будівництво, енергетика і гірничодобувна галузі, металургійна і хімічна промисловості, охорона здоров'я, транспорт і логістика, оптова та роздрібна торгівля та ін. В даний час найбільш вагомими категоріями орендарів складських комплексів є логістичні оператори та оператори торгівлі, які ділять між собою близько 70-80% всього ринку [5].

В рамках дослідження більше п'ятдесяти 3PL-операторів (ТЛЦ) і вантажовідправників було запропоновано оцінити якість логістичних послуг і поділитися своїм баченням ринку [6]. Так, на думку експертів, нинішній стан ринку можна визначити двояко: 40% вважає, що ринок логістики знаходиться в стані стагнації, 37% – що він пройшов етап становлення і розвивається, 21% – що ринок знаходиться на етапі формування, 2% – на етапі перерозподілу.

Склад – територія, приміщення (також їх комплекс), призначене для зберігання матеріальних цінностей і надання складських послуг [7]. У логістиці склад виконує функцію акумулювання резервів матеріальних ресурсів, необхідних для демпфірування коливань обсягів поставок і попиту, а також синхронізації швидкостей потоків товарів в системах просування від виробників до споживачів або потоків матеріалів в технологічних виробничих системах [8].

Компанію «ZAMMLER» визнано найбільшим логістичним оператором за обсягом складських площ в Україні. Про це свідчать дані консалтингової компанії у сфері нерухомості CBRE Ukraine. Згідно оприлюдненого рейтингу, «ZAMMLER» – на першому місці серед логістичних операторів, які здійснюють логістичні операції на власних та орендованих площах. «ZAMMLER», у зв'язку із співпрацею з новими клієнтами, в минулому році (2017) розширила складські площі на 12500 м² і тепер загальний обсяг їх сягає 75000 м² [9].

Впродовж останніх шести місяців «НП Логістик» збільшила обсяг складських площ до 27 тис м² або на 30% у порівнянні з початком року. Влітку компанія взяла в оренду 8600 м² в складському комплексі Omega II (м. Бровари, Київська обл.), що використовуються для надання послуг фулфілменту. У зв'язку з цим також на 30% зросла й кількість персоналу [10].

Питаннями впровадження сучасних технологій займалися ряд вчених: Нагорний Є.В., Миротін Л.Б., Альошинський Є.С., Веремеєнко О.Г., які розглядали необхідність та ефективність впровадження сучасних складських технологій: в роботі складських систем, обслуговування замовлень, використання новітнього обладнання – для скорочення витрат, і поліпшення якості функціонування складів [11, 12, 13, 14].

В результаті аналізу сучасного стану було встановлено, що поживлення ринку логістики спричиняє за собою підвищення попиту на складські приміщення та приводить до збільшення вимог споживачів до якості надання послуг зі збереження та переробки вантажів у складських комплексах. Основна мета роботи ТЛЦ при обслуговуванні вантажовласників є врахування їх інтересів щодо забезпечення повної та якісної переробки вантажу при раціональному використанні існуючих ресурсів (складів, транспорту та ін.). Необхідна розробка нових підходів, спрямованих на ефективну організацію роботи складського комплексу за рахунок раціонального використання складських ресурсів та оптимізації параметрів функціонування.

Література:

1. Особливості ринку логістичних послуг в Україні. URL: <https://proconsulting.ua/ua/pressroom/osobennosti-rynka-logisticheskikh-uslug-v-ukraine> (дата звернення: 10.10.2018)
2. Одарченко Д. М. Модернізація складських приміщень підприємства на базі WMS / Д. М. Одарченко, Є. Б. Соколова // Проблеми економіки № 4, 2015. – с. 210-215
3. Реалії та перспективи розвитку складського комплексу України. URL: <http://investycii.org/investuvanya/konferentsiji/problemy-formuvanya-ta-rozvytku-inovatsijnoji-infrastruktury/realiji-ta-perspektyvy-rozvytku-skladskoho-kompleksu-ukrajiny.html> (дата звернення: 10.09.2018)
4. Основні напрямки розвитку складського господарства і його роль в організації технологічного процесу. URL: <http://tourism-book.com/pbooks/book-22/ua/chapter-1184/> (дата звернення: 01.11.2018)
5. Складська нерухомість: якісна трансформація ринку. URL: <http://investment-estate.com/uk/novosti/skladaska-neruhomist-yakisna-transformaciya-rinku> (дата звернення: 15.10.2018)
6. Що стримує розвиток ринку логістики – результати дослідження. URL: <http://retailers.ua/news/partneryi/5942-cho-sderjivaet-razvitie-ryinka-logistiki--rezultaty-issledovaniya> (дата звернення: 10.10.2018)
7. Северин О. О. Вантажні роботи на автомобільному транспорті: організація і технологія: Підручник. – Харків: ХНАДУ, 2007. – 384 с.
8. Міжнародна класифікація складських комплексів. URL: <http://www.stroy-grup.ru/node/149>
9. ZAMMLER – лідер серед складських операторів України. URL: <https://www.zammler.com.ua/ua/zammler-lider-sered-skladskih-operatoriv-ukrayini/> (дата звернення: 10.09.2018)
10. «НП Логістик»: попит на фулфілмент стрімко зростає. URL: <https://novaposhta.ua/news/rubric/2/id/4203> (дата звернення: 10.09.2018)
11. Нагорний Є. В. Визначення раціональної кількості ресурсів термінального комплексу на основі теорії сітьового планування / Є. В. Нагорний, Н. Ю. Шраменко // Автомобільний транспорт, – 2012. – Вип. 3. – С. 83-87
12. Миротин, Л. Б. Логистика, технология, проектирование складов, транспортных узлов и терминалов [Текст]: Монография - Ростов н/Д: Феникс, 2009. - 408 с.
13. Альошинський Є. С. Підвищення рівня обслуговування систем управління запасами шляхом інтеграції процесів транспортної логістики / Є. С. Альошинський, В. В. Мещеряков, А. В. Бондаренко // Вісник НТУ «ХП». 2017. - №44(1266). – С. 47-52
14. Веремеенко Е. Г. Совершенствование транспортно-логистического обслуживания складского комплекса / Е. Г. Веремеенко, Потапов К. Ю. // Молодой исследователь Дона. 2018. – № 3(12). – С. 18-21